

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Stichting SWK-groep

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 10 september 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het de Stichting SWKgroep, het bestuur van de Van Brienenoordschool. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Bestuur: Stichting SWKgroep
Bestuursnummer: 31075

School onder bestuur: Van Brienenoordschool
Totaal aantal leerlingen: 371

BRIN: o8AM

Wat gaat goed?

De Stichting SWKgroep, het bestuur van de Van Brienenoordschool bewaakt de onderwijskwaliteit en stuurt op de verbetering als dat nodig is.

Het bestuur is geïnformeerd of de leerlingen op leer- en op gedragsgebied voldoende presteren. Daarnaast bekijkt het bestuur de tevredenheidsvragenlijsten en de veiligheidsmonitor.

Ook communiceert het bestuur transparant met de medezeggenschapsraad, met het toezichthoudend deel van het bestuur en met het personeel.

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen. De Van Brienenoordschool is in 2019 een bestuurlijke fusie aangegaan met de SWKgroep. Zolang de Van Brienenoordschool en de SWKgroep gefuseerd blijven, zien wij geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. De financiële situatie van de Van Brienenoordschool op zichzelf is wel zorgelijk. Wij hebben met de bestuurder nadere afspraken gemaakt om de kengetallen te kunnen blijven monitoren.

Wat moet beter?

De medezeggenschapsraad en de toezichthouder dienen minimaal twee maal per jaar overleg te voeren.

Wat kan beter?

Het bestuur kan zijn eigen kwaliteitsnormen aanscherpen zodat ze nog beter kan sturen op de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het bestuursverslag van het bestuur is niet geheel volledig. Een aantal

onderdelen van het bestuursverslag kan worden verbeterd.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	8
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	17
4.	Reactie van het bestuur/de directie	19

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in februari 2020 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting SWKgroep. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het bestuur verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij school de Van Brienenoordschool.

We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie

voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze school betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met directie, intern begeleiders, leerlingen en leraren en verschillende lessen bezocht.

Tijdens de voorbereiding bleken de onderwijsresultaten onder druk te staan. Daarom hebben we naast de resultaten(OR 1) de kernstandaarden Zicht op ontwikkeling (OP2) en Didactisch Handelen (OP3) en Veiligheid (SK1) onderzocht. Tevens zijn de kwaliteitszorg standaarden (KA1-2-3) in het onderzoek meegenomen. We hebben op 13 februari en op 27 mei het verificatieonderzoek uitgevoerd. Als gevolg van de Coronacrisis is het laatste onderzoek via een videogesprek gedaan.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- * Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. We hebben tijdens het verificatie-onderzoek een signaal met de directie besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de Van Brienenoordschool.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau samenvalt met Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we de beschrijving hiervan achterwege op schoolniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Context

Sinds april 2019 maakt de Van Brienenoordschool deel uit van de Stichting SWKGroep (SWK). SWK is sinds die tijd het bestuur van de school die voorheen een 'eenpitter' was. De huidige directeur was de directeur-bestuurder en in die rol vanaf 2015 tot april 2019 bestuurlijk verantwoordelijk. SWK is een grote stichting die met name zelfstandige kinderopvang- en welzijnsorganisaties onder haar beheer heeft. De Van Brienenoordschool is de enige school waarover zij het bevoegd gezag heeft.

Doelstelling van de SWK is om in goede samenhang, zorg, welzijn en onderwijs te bieden voor iedereen van min 9 maanden tot 88 jaar.

De SWKGroep heeft in 2019 aan de Van Brienenoordschool een achtergestelde lening verstrekt om de negatieve financiële resultaten te dekken en investeringen in huisvesting en ICT mogelijk te maken. De bestuurder van de SWKGroep heeft aangegeven de begrote negatieve resultaten voor 2020 en 2021 ook af te dekken door een extra lening te verstrekken. Zolang de Van Brienenoordschool en de SWKGroep gefuseerd blijven, zien wij geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. De financiële situatie van de Van Brienenoordschool op zichzelf is wel zorgelijk. Het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied financieel beheer.

Oordeel

Ten tijde van het onderzoek had het bestuur nog maar 10 maanden een onderwijs-afdeling, bestaande uit een school: de Van Brienenoordschool.

Ondanks dat de kwaliteitscyclus vanuit het (voor de school) nieuwe bestuur nog in een startende fase is en nog niet alle onderdelen geborgd zijn, is de waardering op alle kwaliteitsstandaarden Voldoende.

Het bestuur van de Van Brienenoordschool stuurt nu al in voldoende mate op de kwaliteit van het onderwijs. Met zijn stelsel van kwaliteitszorg krijgt het bestuur zicht op de onderwijskwaliteit, werkt het aan behoud en verbetering daarvan en borgt het de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Over het beleid en de resultaten verantwoordt het bestuur zich richting interne en externe belanghebbenden.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

We beoordelen de kwaliteitszorg op bestuursniveau met een Voldoende.

Vanuit zijn stelsel van kwaliteitszorg heeft het bestuur zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de resultaten daarvan.

Vanuit een vierjaarlijkse cyclus evalueert het bestuur de belangrijkste kwaliteitsgebieden en onderneemt het op basis daarvan stappen die in een jaarplan en in afzonderlijke verbeterplannen worden vastgelegd. Het bestuur ontvangt de onderwijsresultaten en de uitslagen van tevredenheidsonderzoeken en die van de veiligheidsmonitor. Het bestuur heeft daardoor een beeld van de verschillende resultaten en de schoolontwikkeling.

Door de betrekkelijk nieuwe situatie van het bestuur staat gerichte sturing van de verbetering van de onderwijskwaliteit nog in de kinderschoenen. Het bestuur laat de (dagelijkse) sturing op schoolniveau over aan de directeur en adjunct-directeur. De aansturing vanuit duidelijke eigen onderwijs-kwaliteitsnormen is nog niet tot stand gekomen. Hier wordt door de kwaliteitsmedewerker van het bestuur nu hard aan gewerkt.

We zien voor het bestuur een tweetal mogelijkheden om de kwaliteit van het stelsel van kwaliteitszorg te verbeteren. Deze hebben betrekking op het zicht dat het bestuur heeft op de kwaliteit van het onderwijs en de sturing van het bestuur op de inhoud van de kwaliteitsverbetering op de school. Het gaat over het vaststellen van eigen kwaliteitsnormen en het prioriteren van beleidsthema's.

Vaststellen eigen kwaliteitsnormen

Het bestuur heeft geen eigen kwaliteitsnormen om de onderwijskwaliteit te beoordelen. Ze gebruikt tot heden het toezichtkader van de inspectie. Ook voor de onderwijsresultaten zijn

tot heden de inspectienormen leidend. Het opstellen van eigen kwaliteitscriteria of normen voor onderdelen van het onderwijsproces, kan het bestuur helpen om kwalificerende uitspraken te kunnen doen over het resultaat van verbeterprocessen. Daarnaast geven we de overweging mee om de normen van de ambities voor de onderwijsresultaten te beschouwen. Voor de eind- en tussenopbrengsten zijn landelijke normen leidend in plaats van bestuurs-eigen normen. De vraag is of deze ambitieus genoeg zijn en passen bij de leerlingpopulatie. Vanuit een scherper beeld op de onderwijsprocessen kan het bestuur nog gericht sturing geven aan de kwaliteitsverbetering en kunnen de interventies preventief worden ingezet.

Focus en prioriteren van beleidsthema's

Tot slot is het voor het bestuur van belang om op basis van een gerichte analyse van de onderwijskwaliteit beleidsthema's te kiezen op basis van prioriteiten. De veelheid van verbeterplannen leiden af waar de focus zou moeten liggen; het verhogen van de onderwijsresultaten. Waar dan ook nog winst te behalen valt is het nader operationaliseren van de doelen van het implementatieplan missie en visie. Wat zijn de (toetsbare) doelen en tussenstappen precies en wanneer is het bestuur tevreden?

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

We beoordelen dit onderdeel als Voldoende.

Het bestuur kent een duidelijke structuur en daarbij passende kwaliteitscultuur waarin er transparant en integer met elkaar wordt omgegaan. Het bestuur hanteert de Code Goed Bestuur en heeft taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd in beleidsdocumenten. Hierin is ook specifieke aandacht voor de verantwoordelijkheidsverdeling van het uitvoerend deel van het bestuur en het toezichthoudend deel van het bestuur.

Bekwaam en bevoegd personeel dat zich professionaliseert

Het bestuur zorgt ervoor dat er bekwaam en bevoegd personeel werkt. Het personeelsbeleid laat zien dat bestuur en directie streven naar een professionele cultuur waarin met name het leren van elkaar in de afgelopen periode aandacht heeft gekregen.

Uit gesprekken met de leraren blijkt dat zij hun bekwaamheid onderhouden door het volgen van scholingen en professionaliseringsactiviteiten die zijn afgestemd op de eigen interesses en het schoolbeleid.

Er hebben zich in het team in de afgelopen periode veel wisselingen voorgedaan. Van de 42 personeelsleden zijn er 36 die drie jaar of korter op de school werken. Nu is er een team dat met veel enthousiasme de nieuwe missie en visie van de school omarmt en met elkaar wil werken aan de schoolverbetering.

Goed werkgeverschap en rolbewustzijn.

Binnen het bestuur van de van Brienenoordschool is er sprake van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezichthoudend deel. In de praktijk wordt een duidelijke scheiding gemaakt tussen het uitvoerend- en toezichthoudend deel van het bestuur. De raad van toezicht bestaat maar uit een persoon en de onafhankelijkheid als werkgever zou een aandachtspunt kunnen zijn. De toezichthouder is echter rolbewust en kan zijn werkgeversrol transparant uitvoeren. De toezichthouder informeert zich, naast regulier overleg en documenten, ook door met stakeholders op school in gesprek te gaan. Op korte termijn zal de toezichthouder afscheid nemen, voor het bestuur een uitdaging om een ervaren opvolger te vinden en het bestuur kan daardoor kwetsbaar zijn. In de periode voorafgaand aan de overname van de school waren er twee bestuurders bij de SWK, een daarvan, degene die nu vertrekt, heeft vanuit de code goed bestuur toen de rol van toezichthouder op zich genomen.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school (KA3)?

We beoordelen de standaard 'Verantwoording en dialoog' op bestuursniveau als Voldoende.

Onderdeel van de kwaliteitscyclus is verantwoording afleggen.

Binnen de stichting SWK is het vanzelfsprekend dat men zich verantwoordt over het werk dat wordt verricht dit in relatie tot de gestelde doelen. De directie verantwoordt zich aan het bestuur, het bestuur verantwoordt zich intern aan de toezichthouder en extern middels een jaarverslag. Daarnaast verantwoordt het team zich aan de directie en aan elkaar.

Het bestuur en de directie zijn open en transparant. Ook tussen het bestuur/de directie en de medezeggenschapsraad (hierna: MR) bestaat een open en transparante verhouding.

Er is in voldoende mate sprake van tegenspraak.

De MR geeft aan vroegtijdig geïnformeerd te worden door het bestuur. Ook wordt zij tijdig door het bestuur betrokken bij de beleidsontwikkeling. Bestuur en directie zoeken actief de dialoog op met de omgeving.

Naast de MR is er ook nog een adviesraad bestaande uit leden die voor de overname door SWK zitting hadden in het bestuur van de Van Brienenoord-school. Op dit moment heeft de adviesraad geen formele rol maar fungeert zij als gesprekspartner.

MR-leden hebben tot heden nog geen scholing gevolgd om zich te bekwamen in hun rol als MR-lid. Het bestuur is bereid hierin een faciliterende en stimulerende rol te spelen maar de MR-leden hebben nog geen adequate scholing kunnen vinden.

Het verplichte overleg tussen de interne toezichthouders en de medezeggenschapsraad dat minimaal twee maal per jaar moet plaatsvinden (artikel 17c lid 3 WPO) heeft niet plaatsgevonden. Het bestuur krijgt een herstelopdracht om deze overleggen in de planning mee te gaan nemen.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid Voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving 2019 van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	0,55	0,65	0,85	0,86	0,71	0,77
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,11	0,25	0,08	0,11	-0,03	-0,03
Weerstandsvermogen	< 5%	0,49%	3,11%	1,10%	1,21%	-1,86%	-1,69%
Huisvestingsratio	> 10%	5,37%	5,82%	5,3%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-7,52%	0,01%	-1,84%	-9,30%	-3,13%	0,02%

De solvabiliteit, weerstandsvermogen en rentabiliteit liggen onder de signaleringswaarden. Desondanks beoordelen wij de financiële

continuïteit als Voldoende.

In het vierjaarlijkse onderzoek zijn aanvullende documenten opgevraagd om een goed beeld van de financiële positie te vormen. Daarnaast vond er een gesprek met de bestuurder plaats. In 2019 vond er een bestuurlijke fusie plaats met de SWKgroep. De SWKgroep heeft in 2019 aan de van Brienenoorschool een achtergestelde lening verstrekt. Deze lening heeft een looptijd van 1 jaar en wordt jaarlijks verlengd. De lening kent geen aflossingsschema. Aflossingen worden nader overeengekomen, maar niet eerder dan dat de kengetallen van het bestuur boven de signaleringswaarden van de onderwijsinspectie liggen. Het rentepercentage bedraagt 1,5%. De lening wordt opeisbaar bij een faillissement, ontbinding, liquidatie, staking, dan wel beëindiging van de Van Brienenoorschool.

Het afsluiten van deze lening heeft het voor de Van Brienenoorschool mogelijk gemaakt te kunnen investeren in het gebouw aan de Koninginneweg in Rotterdam. Daarnaast hebben er investeringen in de ICT plaatsgevonden. De SWKgroep heeft aangegeven de negatieve resultaten over de jaren 2020-2021 te dekken door een extra lening te verstrekken aan de Van Brienenoorschool.

In het jaar 2020 vindt er een evaluatie van de bestuurlijke fusie plaats. Het risico bestaat dat de bestuurlijke fusie wordt ontbonden. In dat geval wordt de lening opeisbaar en kunnen er financiële risico's ontstaan die het voortbestaan van de Van Brienenoorschool in gevaar kunnen brengen.

Wij hebben met de bestuurder nadere afspraken gemaakt om de kengetallen te kunnen blijven monitoren. Dit betekent dat de inspectie over 2020 de financiële kwartaalrapportages en de liquiditeitsbegroting van het bestuur ontvangt. Daarnaast wordt de inspectie periodiek geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie van de bestuurlijke fusie.

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo)voorgeschreven elementen uit de Continuïteitsparagraaf zijn weliswaar aanwezig in het bestuursverslag, maar de informatiewaarde kan beter in de volgende bestuursverslagen. In artikel 4, lid 4, van de Rjo worden namelijk toelichtingen gevraagd bij de onderdelen van de continuïteitsparagraaf, die wij nu nog niet volledig aantreffen. Het gaat om:

- Het toevoegen van een beleidsrijke meerjarenbegroting die is voorzien van een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die het bestuur de komende drie jaar verwacht.
- Het verslag van de intern toezichthouder. In dit verslag wordt geen verantwoording afgelegd over de uitvoering van zijn taken en over de resultaten die dat heeft opgeleverd.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. We verwachten dat die doelen bijdragen aan kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag.

Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen

Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het bestuursverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de bestuursverslagen hieraan meer aandacht te geven.

Besteding middelen passend onderwijs

Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband.

Naast verantwoording aan het samenwerkingsverband over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in het eigen bestuursverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het bestuursverslag 2018 niet zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende bestuursverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten zij ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Kwaliteitszorg Het verplichte overleg tussen de interne toezichthouders en de medezeggenschapsraad dat minimaal twee maal per jaar moet plaatsvinden (artikel 17c lid 3 WPO) heeft niet plaatsgevonden	Het bestuur zorgt ervoor dat in de komende overlegplanning de toezichthouder en MR tweemaal per jaar overleg hebben	De inspectie zal in haar eerstvolgend onderzoek hierop toezien.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

Op 13 februari 2020 hebben we een verificatieonderzoek uitgevoerd op de Van Brienenoordschool. Op die dag vonden wij het Zicht op de ontwikkeling (OP2) kwetsbaar en besloten we het oordeel hierover uit te stellen tot na het afnemen van de eindtoets. De school zou dan middels hun aanpak voor de leerlingen van de groepen 7 en 8 kunnen laten zien hoe zij doelgericht op basis van een analyse hen ondersteuning gaf vanuit hun onderwijsbehoeften. Door de Coronacrisis is de afname van de eindtoets vervallen. Wij hebben besloten om door middel van het bestuderen van de verbeterplannen van groep 7 en 8 en door het houden van een videogesprek met de school op 27 mei, de standaard Zicht op ontwikkeling te beoordelen. Het oordeel op alle onderzochte standaarden is Voldoende. De school heeft laten zien dat zij in korte tijd haar zorgcyclus in de basis op orde heeft kunnen maken.

3.1. Van Brienenoordschool

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Zicht op ontwikkeling voldoet aan de basiskwaliteit en is dan ook met een Voldoende beoordeeld.

Verdiepte analyse en planmatige begeleiding

De school heeft in korte tijd systematisch aan haar Zicht op de ontwikkeling gewerkt. Met een interim-intern begeleider zijn er goede stappen gezet en is de zorgcyclus nu op orde. De school heeft zicht op de leerhiaten van de leerlingen en zet doelgerichte begeleiding in om de leerlingen te ondersteunen.

Ze kan zich nog verbeteren door de analyse en de evaluatie te verdiepen. De analyse zou meer en beter antwoord moeten geven op waar leerhiaten vandaan komen en de evaluatie kan antwoord geven of de (extra) ondersteuning al dan niet heeft geholpen. Op basis daarvan kan de aanpak aangepast worden.

Daarnaast is de school nog op zoek naar een efficiënte vorm van vastleggen van doelen en voortgang van de aanpak. Op dit moment is het nog niet praktisch voor alle leraren.

Didactisch Handelen voldoet aan de basiskwaliteit en is dan ook met een Voldoende beoordeeld.

Instructie meer differentiëren

De school heeft veel geïnvesteerd in de didactische vaardigheden van de leraren. Dit is onder andere zichtbaar door doelgerichte instructie en (uniforme) stappen in de uitleg. Met een nieuw team van leraren is er aandacht nodig voor de borging hiervan. Om meer aan de onderwijsbehoeften en het leerniveau van de leerlingen tegemoet te komen zal de differentiatie van de instructie verbeterd moeten worden. Leerlingen die veel aankunnen moeten soms lang naar uitleg luisteren en voor leerlingen die de (voorgaande) stof nog onvoldoende beheersen is de uitleg soms nog te moeilijk.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	

Veiligheid voldoet aan de basiskwaliteit en is dan ook met een Voldoende beoordeeld.

De school gebruikt een methode voor de sociaal emotionele ontwikkeling en monitort de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Uit het gesprek met de leerlingen bleek dat ze zich meestal veilig voelen maar dat er soms incidenten zijn op het schoolplein en op sociale media. Hier wordt altijd direct door gesprekken met de leerlingen op gehandeld.

We beoordelen de onderwijsresultaten niet. Dat komt mede door het wegvallen van de eindtoets 2020. Wel willen we opmerken dat de resultaten van 2018 en 2019 risico's laten zien. De school zal er dan ook alles aan moeten doen om de eindresultaten boven de daarvoor geldende norm te krijgen.

De standaarden van Kwaliteitszorg worden bij een bestuurs-onderzoek die maar een school onder haar bevoegd gezag heeft, niet apart beoordeeld op schoolniveau. Deze zijn meegenomen in het bestuurs-oordeel.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4. Reactie van het bestuur/de directie

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

In februari 2020 heeft de Inspectie van het Onderwijs een vierjaarlijks bestuurlijk onderzoek op basis van het nieuwe waarderingskader uitgevoerd.

Het startgesprek heeft plaatsgevonden op 10 februari en het schoolbezoek op 13 februari.

Tijdens het startgesprek zijn de onderdelen Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog besproken. Het management team van de Van Brienenoordschool heeft mede door de in april 2019 aangegane samenwerking met de SWKGroep aan het kwaliteits(borg)systeem een stevige impuls weten te geven. Er is vanuit de SWKGroep een kwaliteitsmedewerker aangesteld, om het kwaliteitssysteem wat op de Van Brienenoordschool al enige jaren geleden is ingevoerd verder vorm te geven en jaarlijks de planning, uitvoering en evaluatie uit te voeren. Deze medewerker heeft tevens tot taak om samen met de directie van de school de eigen onderwijs-kwaliteitsnormen samen te stellen. Hiertoe is reeds een eerste aanzet gegeven. De prioritering van de beleidsthema's is opgenomen in het schoolplan 2019-2023. Het bestuur van de Van Brienenoordschool is dan ook blij te mogen constateren dat de onderwijsinspectie dit onderschrijft.

Uit de analyse van de tussentijdse toetsresultaten bleken de onderwijsresultaten onder druk te staan en heeft er nader onderzoek plaatsgevonden naar de trend in de resultaten, het zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en de veiligheid. Hierbij zijn de kwaliteitszorg standaarden meegenomen.

Op 13 februari heeft het eerste verificatieonderzoek plaatsgevonden. Hierin heeft de inspectie de lessen bezocht en gesproken met directie, intern begeleiders, leerlingen en leraren. Op deze dag zijn er diepgaande onderwijsinhoudelijke gesprekken gevoerd en is afgesproken om het eindoordeel uit te stellen tot na de eindtoets van groep 8. Door de Coronacrisis is de afname van de eindtoets komen te vervallen. Er is derhalve besloten om door middel van het bestuderen van de verbeterplannen voor de groepen 7 en 8 en door het houden van een videogesprek met het schoolbestuur en het management team op 27 mei het zicht op ontwikkeling te beoordelen. Het bestuur,

directie en leerkrachten zijn dan ook blij en gelijktijd (op gepaste wijze) trots dat het eindoordeel op al deze onderzochte standaarden voldoende zijn beoordeeld en dat de school heeft laten zien dat zij in korte tijd, ook tijdens de Coronacrisis, de zorgcyclus heeft kunnen verbeteren tot een voldoende niveau.

Voor de Van Brienenoordschool vormt het strategisch plan, met daarin opgenomen de missie, de visie en de doelstellingen voor de komende jaren de inspiratiebron. Wij verwijzen hiertoe naar het schoolplan 2019-2023. Hierin is een grote stap gezet door participatie in de Dagprogrammering, waarin we de leerlingen een uitgebreider en breder aanbod kunnen geven waarbij er sprake is van verlengde schooldag.

Daarnaast zullen wij ons nog verder verdiepen in het analyseren van de groepsplannen, hierin duidelijke doelen formuleren die voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerlingen en in een logboek bijhouden hoe dit heeft gewerkt. De onderwijsresultaten kunnen mede door extra scholing van de leerkrachten hierdoor beter worden. De doelmatigheid van de gelden voor Passend Onderwijs zijn o.a. beschreven in het jaarverslag van het samenwerkingsverband PPO Rotterdam en zullen ook verder worden geconcretiseerd in het streven erop gericht om de extra ondersteuning van de leerlingen van de Van Brienenoordschool te laten uitvoeren door experts van de zusterorganisatie De Buitenwereld, ook onderdeel van de SWKGroep. In de komende jaren zal hieraan ook in de verslaglegging afzonderlijk aandacht worden besteed.

Omdat sinds april 2019 de Van Brienenoordschool onderdeel is van de SWKGroep zal in het kader van transparant toezicht, naast de reguliere vergadermomenten van de medezeggenschapsraad en de uitvoerend bestuurder en directie, er een tweetal momenten zijn dat de toezichthoudend bestuurder in overleg gaat binnen dit gremium. In de jaarverslaglegging zal de toezichthoudend bestuurder verslag doen van zijn activiteiten en daarbij ook de overleggen met de MR betrekken.

De financiële positie van de Van Brienenoordschool is onder de norm zoals blijkt uit de signaleringswaarden. In deze beoordeling is niet betrokken de versterking van het vermogen die door de SWKGroep door middel van een achtergestelde lening is verzorgd. Indien de achtergestelde lening als vermogen zou worden gekwalificeerd, zouden de normen volgens de signaleringswaarden (ruim) behaald zijn. De schoolinspectie heeft in haar beoordeling de achtergestelde lening gewaardeerd en daarmee de financiële positie als voldoende beoordeeld. Omdat de SWKGroep heeft uitgesproken dat ook de financiering van de exploitatietekorten voor de komende jaren door middel van achtergestelde leningen mogelijk te maken, is er geen zorg over de continuïteit van de Van Brienenoordschool, mits de Van Brienenoordschool onderdeel blijft uitmaken van de SWKGroep. De

SWKGroep heeft uitgesproken dat dit de wens is en onderdeel is van de strategie van de SWKGroep. Echter, het voormalige bestuur van de Van Brienenoordschool heeft de mogelijkheid om de samenwerking te beëindigen waardoor de vanzelfsprekende financiering door de SWKGroep geen voortgang heeft, hetgeen wel gevolgen zou kunnen hebben voor de continuïteit. Wij waarderen dat de schoolinspectie hiervan door middel van financiële kwartaalrapportages in kennis gesteld wil zijn.

De ambities en beleidsthema's zoals de Van Brienenoordschool deze nastreeft, zullen in een meerjarenbegroting tot uitdrukking worden gebracht, de effecten van de dagprogrammering zullen daarin zichtbaar worden. Vanaf de begroting 2021 zullen we hieraan meer en separaat aandacht besteden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

